

ที่ระลึก

พิธีเปิดห้องสมุดประชาชน

“เฉลิมราชกุมารี”

อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี

วันอังคารที่ ๔ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๐

วินิตา งามผ่านฝัน
อภิตตสอได้
ทั้งหวังกับดวงแผน
ฝันไว้ให้เกิดขึ้น
อดีตผ่านพ้นไป
มันก็ก้าวไว้ที่นี้

ขอแว่วกลิ่นรักดีใหม่
ขอเผื่อใจได้เธอเธอ
ทำได้แน่นอนไม่ท้อ
เพื่อมุ่งมั่นหมายสิ่งดี
เป็นแก้วไรทรงจี๋ว
เป็นตัวอย่างทรงดำเนิน

“เดินตามรอยเท้าพ่อ”

บทพระราชนิพนธ์ :

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

ฉันเดินตามรอยเท้าอันรวดเร็วของพ่อโดยไม่หยุด
ผ่านเข้าไปในป่าใหญ่ น้ำกล่ว ทึบ
แผ่ไปโดยไม่มีที่สิ้นสุด มีดและขว้าง
มีต้นไม้ใหญ่ๆ เหมือนหอคอยที่เข้มแข็ง
พ่อจ๋า... หิวจะตายอยู่แล้วและเหนื่อยด้วย
ดูซิจะ... เลือดไหลออกมาจากเท้าทั้งสอง
ที่บาดเจ็บของลูก ลูกกลัวงู เสือ และหมาป่า
พ่อจ๋า... จะถึงจุดหมายปลายทางไหม?
ลูกเอ๋ย... ในโลกนี้ไม่มีที่ไหนดอกไม้มีความรื่นรมย์
และความสบายสำหรับเจ้า ทางของเรามีได้ปูด้วย
ดอกไม้สวยสวย จงไปเถิด แม้ว่ามันจะเป็นสิ่งที่
บีบคั้นหัวใจเจ้า พ่อเห็นแล้วว่า หนามดำ
เนื้ออ่อนอ่อนของเจ้า เลือดของเจ้า
เปรียบดั่งทับทิมบนใบหญ้าใกล้น้ำ
น้ำตาของเจ้าที่ไหลต้องพุ่มไม้สีเขียว
เปรียบดั่งเพชรบนมรกตที่แสดงความงามเต็มที่
เพื่อมนุษยชาติ จงอย่าละความกล้า
เมื่อเผชิญกับความทุกข์ให้อดทนและสุขุม
และจงมีความทุกข์ที่ได้ยึดอุดมการณ์ที่มีค่า
ไปเถิด... ถ้าเจ้าต้องการเดินตามรอยเท้าพ่อ

สารบัญ

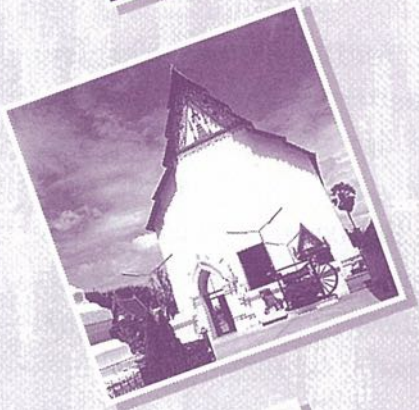
พระราชประวัติ
สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

๓

พระราชกรณียกิจ
ณ จังหวัดสุพรรณบุรี

๑๕

๒๕๔๐ ปีพุทธศรัย
เทียวสุพรรณบุรี

๒๔

ห้องสมุดประชาชน
“เฉลิมราชกุมารี”

๓๑

ภาพผนวก.....๓๔

บรรณานุกรม.....๓๖

คำกราบบังคมทูล

นายสุขวิช รังสิตพล

รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ

ในวโรกาสที่

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

เสด็จพระราชดำเนินทรงเป็นประธานพิธีเปิดห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี”

อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี

วันอังคารที่ 4 กุมภาพันธ์ 2540

ขอพระราชทานกราบบังคมทูลทราบบ้างฝ่าละอองพระบาท

ข้าพระพุทธเจ้า นายสุขวิช รังสิตพล รัฐมนตรีว่าการกระทรวงศึกษาธิการ พร้อมด้วยคณะกรรมการอำนวยการจัดสร้างห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” คณะข้าราชการและประชาชน ผู้ที่มาเฝ้าทูลละอองพระบาท พร้อมกัน ณ ที่นี้ ต่างรู้สึกปลื้มปิติและสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ ที่ได้ฝ่าละอองพระบาท ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม เสด็จพระราชดำเนินทรงเป็นประธานในพิธีเปิดห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี ในวันที่

ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” จัดสร้างขึ้นจากความจงรักภักดีของประชาชนทั่วไป และจากหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ซึ่งต่างสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณของใต้ฝ่าละอองพระบาท สำหรับการก่อสร้างห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอด่านช้างนี้ ได้รับเงินงบประมาณในการก่อสร้างและการดำเนินงานจากกรมการศึกษานอกโรงเรียน จำนวน 500,000 บาท (ห้าแสนบาทถ้วน) สมทบกับเงินบริจาค จาก นายดิน จันทรสุวรรณ จำนวน 5,000,000 บาท (ห้าล้านบาทถ้วน) และผู้มีจิตศรัทธา จำนวน 1,000,000 บาท (หนึ่งล้านบาทถ้วน) รวมเป็นเงินทั้งสิ้น จำนวน 6,500,000 บาท (หกล้านห้าแสนบาทถ้วน)

ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” แห่งนี้จะเป็นสถานที่ที่มีบทบาท และการสนับสนุนข่าวสารข้อมูลเครือข่ายห้องสมุด และที่อ่านหนังสือประจำหมู่บ้านแห่งอื่น ซึ่งนับเป็นการสนองพระราชปณิธานของใต้ฝ่าละอองพระบาท ที่ทรงมีพระราชประสงค์ที่จะส่งเสริมให้ชุมชนได้มีห้องสมุดที่พร้อมสมบูรณ์ เป็นแบบอย่างของการพัฒนาห้องสมุดสืบต่อไป ในการนี้ ข้าพระพุทธเจ้าขอพระราชทานพระราชวโรกาสเสด็จพระราชดำเนินทรงปลูก “ต้นจันทน์กะพ้อ” ต่อจากนั้น ขอพระราชทานพระราชานุญาตให้ นายประเสริฐ เปลี่ยนรังษี ผู้ว่าราชการจังหวัดสุพรรณบุรี กราบบังคมทูลเบิกผู้มีอุปการคุณเข้ารับพระราชทานเข็มสมนาคุณ ขอพระราชทานพระราชวโรกาสเสด็จพระราชดำเนินเยี่ยมชมนิทรรศการภายในอาคารห้องสมุด และทรงลงพระนามาภิไธยในสมุดเยี่ยม

ควรมิควรแล้วแต่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าโปรดกระหม่อม

คำนำ

เนื่องในวโรกาสมหามงคลสมัยที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินเป็นประธานในพิธีเปิดห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี ในวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2540 ซึ่งนับเป็นพระมหากรุณาธิคุณหาที่สุดมิได้ ยิ่งความปลื้มปิติยินดีแก่พสกนิกรชาวจังหวัดสุพรรณบุรีเป็นล้นพ้น

คณะผู้จัดทำหนังสือที่ระลึกในพิธีเปิดห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี ได้รวบรวมพระราชประวัติ พระราชนิพนธ์บางส่วน พระราชกรณียกิจของพระองค์กับชาวสุพรรณบุรี ความเป็นมาของห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอด่านช้าง และสถานที่ท่องเที่ยวต่างๆ ในโอกาส “2540 ปีพุทธศักราชที่เยาวสุพรรณบุรี” เพื่อเป็นอนุสรณ์เหตุการณ์และเป็นอนุสรณ์ให้ชาวจังหวัดสุพรรณบุรี ตลอดจนจังหวัดใกล้เคียงได้รำลึกถึงวันมหาปิตินี้

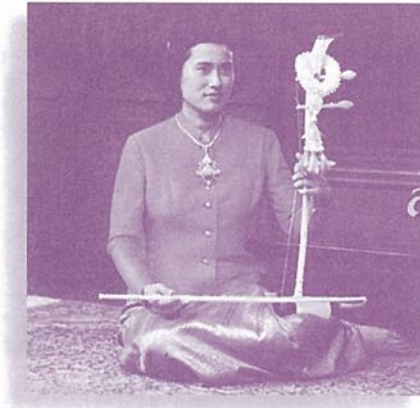
คณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์และเป็นอนุสรณ์ให้รำลึกถึงวันมหาปิตินี้ นำภาคภูมิใจและชื่นชมโสมนัสของชาวสุพรรณบุรีตลอดไป

คณะผู้จัดทำ

มาร่วมกันทำให้ชาวโลกอ่านออกเขียนได้
let's join in making a literate world

ศิริพรอร.

พระราชประวัติ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีทรงเป็นพระราชธิดาองค์ที่สอง ในพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวภูมิพลอดุลยเดชฯ และสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ทรงพระราชสมภพเมื่อวันเสาร์ที่ 2 เมษายน 2498 ตรงกับปีมะแม ณ พระที่นั่งอัมพรสถาน พระราชวังดุสิต โดยศาสตราจารย์ นายแพทย์ หม่อมหลวงเกษตร สนิทวงศ์ เป็นผู้ถวายการประสูติ สมเด็จพระสังฆราชเจ้ากรมหลวงวชิรญาณวงศ์ ประทานนามว่า “สมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินธรเทพรัตนสุตา กิติวัฒนาดุลโสภาคย์” และทรงมีพระนามที่บรรดาข้าราชการบริพารเรียกกันทั่วไปว่า “ทูลกระหม่อมน้อย”

ในด้านการศึกษาสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีทรงมีพระสติปัญญายอดเยี่ยมประกอบด้วยพระวิริยะอุตสาหะซึ่งส่งผลให้มีพระปรีชาสามารถในการศึกษาวิทยาการต่างๆ มากมาย พระราชประวัติในการศึกษานั้นสามารถกล่าวโดยสรุป (สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ, 2536 : 96-101) ได้ว่า สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีทรงสอบได้ที่หนึ่ง ได้คะแนนสูงสุด คือร้อยละ 96.60 ในการสอบร่วมกับนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 7 ทั่วประเทศโดยใช้ข้อสอบ

ของกระทรวงศึกษาธิการ จึงทรงได้รับพระราชทานรางวัลเรียนดีจากพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ในงานแสดงหัตถกรรมนักเรียน ครั้งที่ 31 ณ กรีฑาสถานแห่งชาติ เมื่อวันที่ 1 ธันวาคม 2511 ในระดับมัธยมศึกษาปีที่ 5 ทรงสอบได้เป็นที่หนึ่งของประเทศแผนกศิลปะ ประจำปีการศึกษา 2515 ได้คะแนน ร้อยละ

89.30 ส่วนในระดับมหาวิทยาลัยนั้น ทรงสอบเข้าศึกษาต่อในคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัยได้ที่ 4 โดยทรงเลือกเฉพาะวิชาที่สนพระทัย เช่น ภาษาไทย ภาษาต่างประเทศ และ ประวัติศาสตร์ เป็นต้น โดยที่ในภาค การศึกษาแรกนั้นทรงสอบได้เป็นที่หนึ่งของนิสิตชั้นปีที่ 1 ด้วยแต้มเฉลี่ย 3.94 และทรงสอบได้เป็นที่หนึ่งเช่นนี้ทุกปีจนถึงปีสุดท้าย ทรงได้แต้มเฉลี่ย 3.98 เป็นที่หนึ่งของคณะอักษรศาสตร์ จึง ทรงได้รับพระราชทานปริญญาอักษรศาสตร์บัณฑิตเกียรตินิยมอันดับหนึ่งจาก พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว เมื่อวันที่ 15 กรกฎาคม 2520 และรับพระราชทาน รางวัลเหรียญทองในฐานะที่ทรงสอบได้ที่หนึ่งมาทุกปีอีกด้วย ในการศึกษาในระดับ บัณฑิตวิทยาลัยนั้น ทรงเข้าศึกษาต่อในมหาวิทยาลัยศิลปากร และรับพระราชทาน ปริญญาศิลปศาสตรมหาบัณฑิตเมื่อวันที่ 11 ตุลาคม 2522 โดยทรงทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “จารึกพบที่ปราสาทพนมรุ้ง” หลังจากนั้นได้ทรงเข้าศึกษาต่อในสาขา วิชาบาลีสันสกฤต ของคณะอักษรศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย โดยทรงทำ วิทยานิพนธ์เรื่อง “ทศบารมีในพุทธศาสนาเอรวาท” และรับพระราชทานปริญญา อักษรศาสตรมหาบัณฑิต เมื่อวันที่ 9 กรกฎาคม 2524

ด้วยความสนพระทัยใฝ่ศึกษา สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราช กุมารี ทรงศึกษาต่อเพิ่มเติมอีกในระดับดุซงกีบัณฑิต ของมหาวิทยาลัย ศรีนครินทรวิโรฒ โดยทรงได้รับพระราชทานปริญญาการศึกษาดุซงกีบัณฑิต สาขา พัฒนศึกษาศาสตร์ เมื่อวันที่ 17 ธันวาคม 2529 โดยทรงทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนานวัตกรรมเสริมทักษะการเรียนรู้การสอนภาษาไทยสำหรับชั้นมัธยม ศึกษาตอนปลาย” (กรมวิชาการ,2534:110)

อาจกล่าวได้ว่า ความสำเร็จในการ ศึกษาของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีนี้ มีจุดเริ่มต้นมาจากการที่สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรม ราชนีนาถได้ทรงวางพื้นฐานให้ ซึ่งสมเด็จพระ เทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราช กุมารี ได้ทรงซึมซับมาตั้งแต่ยังทรงพระ เยาว์ ดังปรากฏในพระราชนิพนธ์เรื่อง “แม่” ซึ่งตีพิมพ์ในวารสารชุมนุมจุฬา 12 สิงหาคม 2520 ว่า

...พอค่ำลงเราก็นั่งมารับประทานอาหาร ตอนอาหารนี้ถ้าว่างพระราชกิจ สมเด็จแม่ก็จะอยู่ด้วย...ข้อที่พี่น้องทุกคนรวมทั้งพี่เลี้ยงชอบที่สุด คือ ท่านจะเลือกหนังสือดีๆ สนุกๆ มาเล่าให้ฟัง หนังสือที่ท่านเอามาเล่าบางทีก็เป็นนิทานธรรมดากๆ หรือนิทานเรื่องชาดกในพระพุทธศาสนา บางทีก็เป็นหนังสือประวัติศาสตร์ ประวัติบุคคลสำคัญ และความรู้อื่นๆ บางครั้งก็เป็นข่าวจากหนังสือพิมพ์รายสัปดาห์ ตอนหลังๆ นี้ท่านชอบอ่านเป็นภาษาอังกฤษให้เราหัดฟังภาษาด้วย นานๆ ทีก็อาจจะมีการสอบถามปัญหาทวนความจำ ถ้าตอบถูกก็มีรางวัลเงินสด 1 บาท เป็นที่ขบขันกันในครอบครัวว่า หนังสือธรรมดากๆ ที่น่าเบื่อที่สุดในโลก พอสมเด็จพระแม่เล่ามักจะสนุกตื่นเต้นมีรสชาติขึ้นมาทันที ท่านจะเน้นระบายสีหยาบๆ จับความที่

น่าสนใจขึ้นมาเล่า(ทูลหม่อมพ่อยังโปรดฟัง) ทำให้จำง่ายไม่ต้องท่อง เรื่องนี้มีความลับอย่างหนึ่ง(ที่เปิดเผยได้แล้ว) บางทีข้าพเจ้าก็เคยอ่านหนังสือเพราะเรียนเยอะแยะ ก็อาศัยจำเอาจากที่สมเด็จพระแม่เล่า นำมาวิจารณ์เพิ่มเติม แล้วใช้ตอบข้อสอบหรือเขียนรายงานส่งครูสบายๆ...

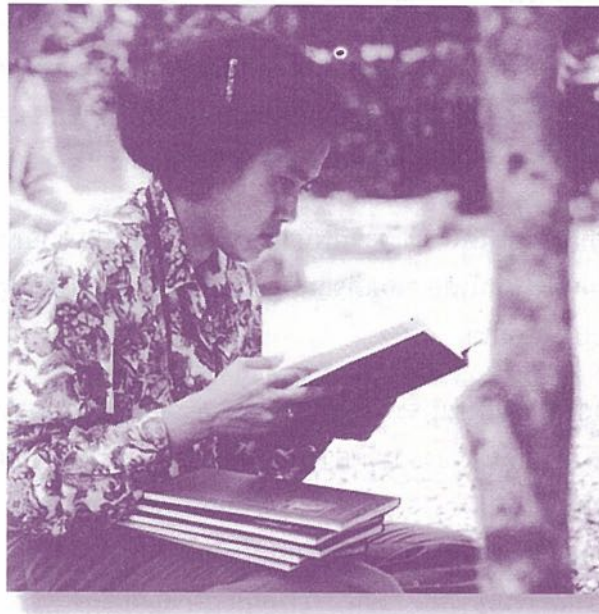
นอกจากนั้นยังพบได้ในพระราชนิพนธ์เรื่อง “ทรงอ่านหนังสือพระราชทาน” ซึ่งเป็นบทความหนึ่งในหนังสือ “สมเด็จพระแม่กับการศึกษา” (สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ.2535:35) ความว่า

เวลามีเวลาว่างสมเด็จพระแม่จะทรงซื้อหนังสือมาอ่านแล้วเล่าพระราชทาน ตั้งแต่หนังสือนิทานสำหรับเด็ก เรื่องประวัติศาสตร์ ภูมิศาสตร์ ประวัติบุคคลสำคัญ เรื่องศิลปวัฒนธรรมทั้งไทยและสากล แม้แต่ข่าวหนังสือพิมพ์ บทวิจารณ์ข่าวต่างๆ เมื่อเล่าพระราชทานแล้ว บางทีก็พระราชทานหนังสือให้ไปอ่านเองต่อ บางเรื่องก็สนุกและชอบอ่านมาจนทุกวันนี้ เช่น การ์ตูนการผจญภัยของ Tin Tin ของนักเขียนการ์ตูนชาวเบลเยียม ชื่อ Herge' ถึงจะเป็นการ์ตูนแต่ก็ให้ความรู้ที่ถูกต้องเกี่ยวกับภูมิศาสตร์ เหตุการณ์ในโลกที่เกิดขึ้นในเวลานั้น เพราะวก่อนที่จะแต่งเรื่องผู้แต่งได้ไปค้นคว้าวิจัยข้อมูลต่างๆ มาจริงๆ ไม่ใช่ฝันเอาเอง สมเด็จพระแม่เล่าเรื่องการ์ตูนนี้ตั้งแต่อยู่ที่สวิสเซอร์แลนด์ เมื่อข้าพเจ้าอายุเพียง 5 ปี ตอนหลังอ่านเองได้(ขณะนี้ความรู้ภาษาฝรั่งเศสของข้าพเจ้าก็เหลือแค่อ่านการ์ตูนนี้ได้) อ่านมาจนทุกวันนี้ พฤติการณ์ของบุคคลต่างๆ ในหนังสือเป็นเรื่องที่ใช้พูดเล่นอ้างอิงกันใน

ครอบครัวเรา ข้าพเจ้ายังได้พบเด็กฝรั่งเศสที่ชอบเรื่องนี้ เลยคุยถูกคอกันไปเลย...สมเด็จพระนางเจ้าทรงอ่านหนังสือมาก มีทุกประเภท ไปไหนก็ต้องไปหาซื้อมาไว้และทรงใช้หนังสือนั้นเป็นประโยชน์มากที่สุด จนทุกวันนี้ท่านก็ยังอ่านมาก เวลางานยุ่งๆ บางทีเราก็ไม่มีเวลาอ่านหนังสือ แต่ไม่ทราบที่ท่านทำอะไรของท่านจึงมีเวลา ท่านซื้อหนังสือของท่านเอง ทรงซื้อพระราชทานให้ข้าพเจ้าอ่าน จนโตก็ยังทำทรงแนะนำทั้งการอ่านในใจและการอ่านดังๆ ซึ่งมีรับสั่งว่าจะช่วยให้ภาษาพูดของเราดีขึ้น ทรงสนับสนุนให้ตั้งห้องสมุด สะสมหนังสือ...

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีทรงโปรดการอ่านหนังสือเป็นอย่างยิ่ง จนได้รับการถวายพระนามว่า “หนอนหนังสือ” ดังเช่นที่สันติภพ เจนกระบวนหัต ได้เขียนบทความ “เจ้าหญิงนักปราชญ์ราชกุมารี” ลงพิมพ์ในหนังสือพิมพ์กรุงเทพฉบับเศรษฐกิจการเมือง ปีที่ 1 ฉบับที่ 1 วันที่ 29 ธันวาคม 2520 ความว่า

...ทรงเป็น “นักอ่าน” อย่างมาก เพราะทรงสะสมหนังสือทางประวัติศาสตร์และวรรณคดีเก่าๆ มากมาย ทั้งสามารถนำมาใช้อ้างอิงในการทำรายงาน จนกระทั่งอาจารย์ที่บรรยายวิชาการทางด้านนี้ถึงกับบ่งชี้ทรงมีหลักฐานทางด้านเอกสารมากเหลือเกิน...

แม้แต่ในยามเสด็จต่างประเทศ หากมีโอกาสก็มักจะทรงเสด็จไปที่ร้านหนังสือเพื่อทรงเลือกซื้อหนังสือ ดังพบได้จากพระราชนิพนธ์ “การเดินทางไปร่วมพิธีพระบรมศพพระเจ้ากุสตาฟที่ 6 อดอล์ฟ” ที่ปรากฏอยู่ในหนังสือ “สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี” (มปป:225) ความว่า

...พอไปถึง Museum พวกเรางหมดไม่ทราบจะเริ่มไปดูได้ที่ไหน ข้าพเจ้า
 เฝิญเหลือบไปเห็นที่ขายหนังสือก็จะไปซื้อ (ซึ่งเป็นที่รู้จักในหมู่คนที่ไปด้วยว่า
 ข้าพเจ้าชอบซื้อหนังสือมากกว่าอย่างอื่น) ร้อนถึงท่านหญิงวิภาต้องเตือนสติว่า
 หนังสือไว้อ้อที่หลังก็ได้ ดูของก่อน แต่อย่างไรก็ตามเราต้องมีโค้ด บารอนเนส
 ไทรศพ์ทไปตามหาโค้ดมาให้ ระหว่างรอข้าพเจ้าก็ได้หนังสือสมใจ...

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงใฝ่พระทัยในการอ่าน
 หนังสือมากถึงกับทรงรับสั่งไว้ในพระราชนิพนธ์เรื่อง “ฉันชอบอ่านหนังสือ” ใน
 หนังสือ “เฉลิมพระเกียรติ และรวมพระราชนิพนธ์ พ.ศ.2510-2520” หน้า 126
 ว่า

...นับว่าฉันเป็นผู้ที่มีโชคที่มีโอกาสศึกษาในสมัยที่มีหนังสือ ซึ่งผู้แต่งได้แต่ง
 ไว้ เพื่อให้ผู้อื่นได้ค้นคว้าหาความรู้มากมาย

หนังสือนี้	มีมากมาย	หลายชนิด
นำดวงจิต	เริ่งรื่น	ขึ้นสดใส
ให้ความรู้	สำเร็จ	บันเทิงใจ
ฉันจึงใฝ่	ใจสมาน	อ่านทุกวัน
มีวิชา	หลายอย่าง	ต่างจำพวก
ล้วนสะดวก	ค้นได้	ให้สุขสันต์
วิชาการ	สรรมา	สารพัน
ชั่วชีวิต	ฉันอ่านได้	ไม่เบื่อเลย.

ทั้งนี้เนื่องจากพระองค์ทรงตระหนักดีถึงความสำคัญของหนังสือ ดังที่ทรง
 รับสั่งไว้ในบทพระราชนิพนธ์ เรื่อง “ฉันชอบอ่านหนังสือ” หน้า 125 ความว่า

...หนังสือเป็นบ่อเกิดแห่งความรู้
 ต่างๆ นักปราชญ์ในสมัยโบราณได้ใช้
 หนังสือบันทึกความรู้และความคิดเห็น
 ต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ไว้เป็นสมบัติ
 ตกทอดมาถึงปัจจุบันเป็นอันมาก เช่น
 กฎเกณฑ์ทางวิทยาศาสตร์ และ
 คณิตศาสตร์ เป็นต้น เพราะความรู้ของคน
 สมัยโบราณนั้นเกิดขึ้นจากความสังเกต
 เขาเหล่านั้นได้สังเกตความเป็นไปของ
 โลกและจดข้อความต่างๆ ในแง่ความคิด
 เห็นของเขาไว้คนในสมัยต่อมาได้อ่าน
 ข้อความเหล่านั้น และติดตามค้นคว้าเพิ่ม
 เต็มทำให้ความรู้ของมนุษย์กว้างขวางยิ่ง
 ขึ้น...

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีทรงเอาพระทัยใส่ในการศึกษาทั้งในระบบโรงเรียนและนอกระบบโรงเรียน ดังจะเห็นได้จากบทพระราชนิพนธ์เรื่อง “ความสุขจากการศึกษา” ที่ปรากฏอยู่ในหนังสือ “สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี” (มปป:85-86)

การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญสำหรับทุกคน ประโยชน์จากการเข้าโรงเรียน เรียนหนังสือจนอ่านออกเขียนได้และมีความรู้พิเศษในสาขาต่างๆ เป็นที่ยอมรับกันว่ามีประโยชน์ต่อการดำรงชีวิตประจำวัน เป็นการเรียนรู้เพื่อทำหน้าที่หาเลี้ยงชีวิตตนและครอบครัว เพื่อช่วยบุคคลอื่น ๆ เป็นการส่วนรวม อันเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของทุกคนต่อสังคม ส่วนการศึกษาอีกอย่างหนึ่งที่มีความสำคัญไม่ยิ่งหย่อนไปกว่าอย่างแรก คือ การศึกษาเพื่อเข้าใจเหตุการณ์ สถานการณ์ทุกอย่างที่เราต้องเผชิญ การศึกษาประเภทนี้ ผู้ศึกษามักจะมีจิตใจจดจ่อ และรักความรู้เมื่อประสบพบเห็นปรากฏการณ์อันใด มักจะไม่ปล่อยให้ผ่านไปเฉยๆ แต่มักจะเก็บมาคิดว่าปรากฏการณ์นั้นๆ ทำไมเกิดขึ้น, เกิดขึ้นอย่างไร, เป็นอย่างไร, จะส่งผลให้เกิดผลอะไรในอนาคต, คิดแล้วก็จะจดจำไว้ เมื่อได้ประสบเหตุการณ์หรือปรากฏการณ์หลายๆ อย่างเข้าก็ใช้ความคิดของตนวิเคราะห์แยกแยะข้อมูลออกโดยทำนองเดียวกันนานๆ จะสังเกตเห็นแบบสิ่งที่ซ้ำๆ กัน แล้วจะสามารถรวบรวมเป็นระบบแบบแผน ตั้งเป็นทฤษฎีของตนเองได้ ขั้นต่อไปเมื่อจดจำทฤษฎีเหล่านี้ได้ดีแล้ว เมื่อเกิดเหตุการณ์อะไรเป็นอุปสรรคของชีวิต หรือพอได้ยินได้เห็นอะไรที่ยังไม่เข้าใจ ทฤษฎี กฎหรือข้อคิดเหล่านี้แหละจะเป็นตัวช่วย ในการตัดสินใจแก้ปัญหาต่างๆ...

ในส่วนที่เกี่ยวกับการศึกษานอกระบบโรงเรียนนี้ สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณต่อกรมการศึกษานอกโรงเรียนเป็นอย่างยิ่ง โดยทรงเสด็จเป็นประธานในการประชุมสมัชชาสภาเกล้าด้วยการศึกษาผู้ใหญ่ครั้งที่ 4 ณ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช เมื่อวันที่ 12 มกราคม 2533 ซึ่งได้มีการประกาศเริ่มปีสากลแห่งการรู้หนังสือของยูเนสโก โดยมีจุดมุ่งหมายที่จะจัดการศึกษาเพื่อปวงชนให้สำเร็จทั่วโลก ภายในปี พ.ศ. 2543 ในโอกาสนี้พระองค์ได้ทรงพระราชทานพระราชปณิธานและลายพระหัตถ์ (คณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษานอกโรงเรียน, 2535:9) ไว้ ความว่า

ร่วมกันทำให้ชาวโลกอ่านออกเขียนได้
let's join in making a literate world

นอกจากนี้ยังทรงมีพระราชดำรัสในการเปิดประชุมตอนหนึ่ง (คณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษานอกโรงเรียน, 2535:9) ความว่า

...การรู้หนังสือเป็นความจำเป็นสำหรับทุกๆ ชาติที่กำลังพัฒนา ตลอดจนเป็นกิจกรรมที่ต้องร่วมมือกันส่งเสริมให้บรรลุผลให้ได้ ถ้าปราศจากพื้นฐานการรู้หนังสือของประชาชนในประเทศแล้ว ความพยายามในการดำเนินการพัฒนาทุกอย่างคงไร้ผล การรู้หนังสือเป็นส่วนหนึ่งของวิธีการที่จะนำไปสู่จุดหมายอันสูงสุด...

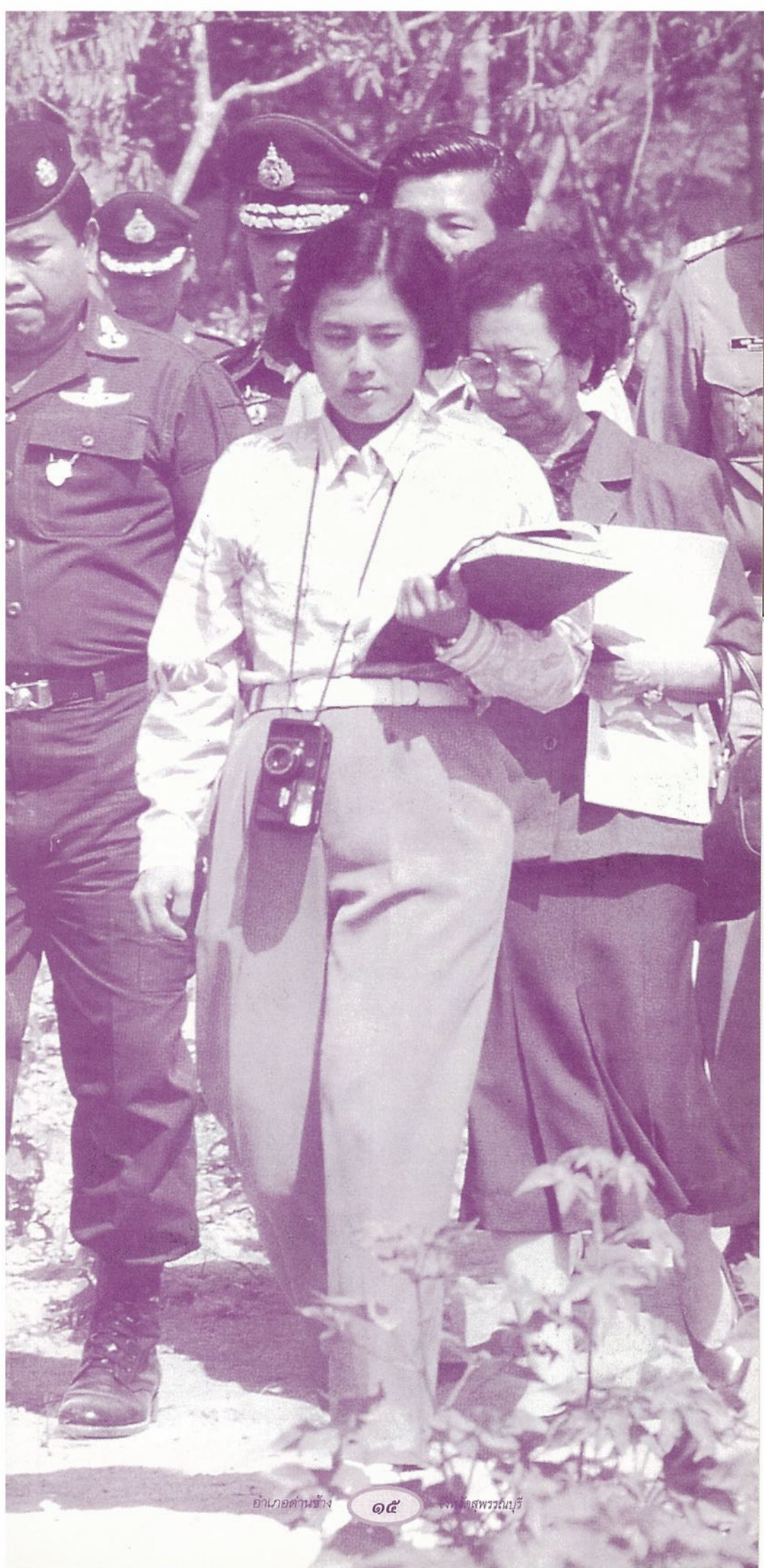
ผลจากการประชุมครั้งนี้ ประเทศสมาชิกได้ดำเนินโครงการ Book Voyage หรือโครงการ “บรรณสัญจร” ของประเทศไทย โดยจัดทำสมุดให้ประชาชนที่ขาดโอกาสทางการศึกษาในระบบโรงเรียน แต่มีโอกาสดำเนินการศึกษานอกระบบ ได้บันทึกแสดงความรู้สึกที่เกิดขึ้นภายหลังจากการอ่านออกเขียนได้ เพื่อส่งผ่านองค์การยูเนสโกเพื่อแปลเป็นภาษาสากลที่ใช้ในองค์

การสหประชาชาติ คือภาษาอังกฤษ ฝรั่งเศส สเปน จีน และรัสเซีย แล้วส่งต่อยังสำนักงานใหญ่องค์การสหประชาชาติภายในวันที่ 10 ธันวาคม 2533 ในส่วนของประเทศไทย กรมการศึกษานอกโรงเรียนได้จัดทำสมุดบรรณสัญจรขึ้น 5 เล่มโดยพิมพ์ลายพระหัตถ์ที่ว่า “ร่วมกันทำให้ชาวโลกอ่านออกเขียนได้” ไว้บนหน้าปกสมุด แล้วจัดส่งให้ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนภาคทุกภาคดำเนินการ โดยจัดให้มีกิจกรรมรับบริจาคหนังสือไป

พร้อมกับทำการประชาสัมพันธ์โครงการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” ที่
 กรรมการศึกษานอกโรงเรียนจะได้ร่วมกับผู้ที่มีความจงรักภักดีจัดสร้างถวายเนื่องใน
 วิโรกาสที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีพระชนมายุ 36
 พรรษา ในปี พ.ศ. 2534 ด้วย ทั้งนี้เนื่องจากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยาม-
 บรมราชกุมารี ทรงให้ความสำคัญแก่ห้องสมุด และการอ่านหนังสือ จากพระราช
 ดำรัสหรือพระราชดำริที่พระราชทานไว้ในโอกาสต่างๆ (คณะกรรมการแห่งชาติว่า
 ด้วยการศึกษาออกโรงเรียน, 2535:14-15) ดังลายพระหัตถ์ที่ว่า “ร่วมกันทำให้
ชาวโลกอ่านออกเขียนได้” หรือบางตอนจากบทพระราชนิพนธ์เรื่อง “ห้องสมุดใน
 ทักษะของข้าพเจ้า” ว่า “...ห้องสมุดเป็นสถานที่เก็บเอกสารต่างๆ อันเป็นแหล่ง
 ความรู้ดังกล่าวแล้ว จึงเรียกได้ว่าเป็นครู เป็นผู้ชี้แนะให้เรามีปัญญาวิเคราะห์วิจารณ์
 ให้รู้สิ่งควรรู้อันชอบด้วยเหตุผลได้ ข้าพเจ้าอยากให้เราห้องสมุดที่ดี มีหนังสือ
 ครบทุกประเภทสำหรับประชาชน หนังสือประเภทที่ข้าพเจ้าคิดว่าสำคัญที่สุดอย่าง
 หนึ่งคือ หนังสือสำหรับเด็ก...” หรือจากพระราชนิพนธ์เรื่อง “ฉันชอบอ่านหนังสือ”
 ว่า “...หนังสือเป็นบ่อเกิดแห่งความรู้ต่างๆ นักปราชญ์ในสมัยโบราณได้ใช้หนังสือ
 บันทึกรู้และความคิดเห็นต่างๆ ที่เป็นประโยชน์ไว้เป็นสมบัติตกทอดมาถึง
 ปัจจุบันเป็นอันมาก...” และจากพระราชดำรัส ในพิธีเปิดการประชุมใหญ่สามัญ
 ประจำปี พุทธศักราช 2530 ของสมาคมห้องสมุดแห่งประเทศไทยและได้ทรง
 กล่าวข้อความประโยคหนึ่งว่า “ข้าพเจ้าเป็นผู้หนึ่งที่ใช้องสมุดอยู่เป็นนิจ” ซึ่งกรม
 การศึกษานอกโรงเรียนได้อัญเชิญพระราชดำรัสประโยคนี้นี้มาไว้ในโปสเตอร์ของ
 กรมฯ ซึ่งจัดทำขึ้นเพื่อประชาสัมพันธ์เชิญชวนให้ประชาชนเห็นความสำคัญและมา
 ใช้องสมุด

พระราชกรณียกิจ ณ จังหวัดสุพรรณบุรี

พิธีวางศิลาฤกษ์
ห้องสมุดประชาชน
“เฉลิมราชกุมารี”
อำเภอด่านช้าง
จังหวัดสุพรรณบุรี

สมเด็จพระเทพฯ ทรงลงทะเบียนเรียน กศน.

“เจ้าฟ้าการศึกษาผู้ทรงเป็นแบบอย่าง
ของการเรียนตลอดชีวิต”

“วิชาการต่างๆในสังคมทุกวันนี้ได้ยู่หนึ่งกับที่แต่เปลี่ยนแปลงก้าวหน้าอยู่ตลอดเวลาคนที่เรียนจบสูงๆถ้าอยากจะทำอย่างก้าวหน้าควรทำการศึกษาเล่าเรียนต่อไปแม้จะมีใช้การศึกษาในระบบ เช่น อาจเข้ารับการอบรม สัมมนา ฟังการอภิปราย การฟังข่าวสารจากวิทยุหนังสือพิมพ์นิตยสารต่างๆ ก็จำเป็นทำให้เรารู้ว่าวิทยาการก้าวหน้าไปถึงไหนแล้ว...”

นี่คือพระราชดำรัสตอนหนึ่งของสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีที่ได้เคยพระราชทานไว้ แสดงให้เห็นถึงแนวพระราชดำริของพระองค์ที่มีต่อการศึกษา จะเห็นว่าพระองค์ทรงเป็นผู้ที่ตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาทุกรูปแบบ และสนพระทัยที่จะส่งเสริม และพัฒนาให้พลสกนิกรทุกหมู่เหล่า นับจากเด็กไปถึงผู้ใหญ่ และจากผู้ไม่รู้หนังสือไปจนถึงผู้ที่เรียนจบปริญญาสูงๆ ให้พยายามสนใจที่จะแสวงหาความรู้อย่างต่อเนื่องตลอดไป แม้พระองค์ซึ่งมีพระปรีชาญาณในทุกด้านนับแต่ทรงสำเร็จการศึกษ้อักษรศาสตร์บัณฑิต เกียรตินิยมอันดับหนึ่ง และทรงได้รับรางวัลเหรียญทองเรียนเยี่ยมตลอดหลักสูตร และทรงสำเร็จอักษรศาสตร์มหาบัณฑิตสาขาวิชาจาริกภาษาตะวันออก จากมหาวิทยาลัยศิลปากร และการศึกษาดุษฎีบัณฑิตสาขาพัฒนศึกษาศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ปัจจุบันทรงดำรงพระยศเป็น พลเอกหญิงตำแหน่งศาสตราจารย์โรงเรียนนายร้อยพระจุลจอมเกล้า และทรงเป็นอาจารย์บรรยายพิเศษของมหาวิทยาลัยเชียงใหม่อีก

แม้พระองค์จะทรงสำเร็จการศึกษามากมายเช่นนี้ แต่พระองค์ก็มิได้ทรงนิ่งเฉยต่อการที่จะแสวงหาความรู้เพิ่มเติมอย่างต่อเนื่อง สมกับที่ปวงชนชาวไทยได้ขนานนามพระองค์ท่านว่า “เจ้าฟ้านักการศึกษา” พระองค์ได้ทรงลงทะเบียนเรียนชุดวิชาวิทยาศาสตร์ ในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายภาคเรียนที่ 1 ประจำปีการศึกษา 2538 ไว้โดยมีรหัสประจำตัว นักศึกษาคือ 0001-3813-0001-6

เหตุที่พระองค์ทรงเลือกเรียนด้านวิทยาศาสตร์ ก็เพราะที่ผ่านมาพระองค์ทรงจบการศึกษาด้านศิลปะมา จึงมีพระประสงค์ที่จะศึกษาความรู้ด้านวิทยาศาสตร์ด้วย

ดังนั้นการที่ผู้มีปรีชาจารย์เช่นพระองค์ ทรงลงทะเบียนเรียนกับ กศน. นับว่าเป็นขวัญและกำลังใจกับประชาชนทั่วไปยิ่งนัก และทรงเป็นแบบอย่างแสดงให้เห็นว่า การศึกษาสามารถเรียนได้ตลอด

จังหวัดสุพรรณบุรี เป็นจังหวัดที่มีความเก่าแก่และมีความสำคัญมากทางประวัติศาสตร์จังหวัดหนึ่ง ซึ่งจากหลักฐานทางด้านโบราณวัตถุและโบราณสถานของนักโบราณคดี สันนิษฐานว่าจะมีอายุราวประมาณ 3,500–3,800 ปี สุพรรณบุรีจึงมีศักยภาพค่อนข้างสูงในการเป็นแหล่งท่องเที่ยวประวัติศาสตร์ โบราณวัตถุ โบราณสถาน ศาสนา ตลอดจนวัฒนธรรมความเป็นอยู่ และการดำเนินชีวิตแบบไทยๆริมน้ำของคนท้องถิ่น อันเป็นเอกลักษณ์ที่เด่นชัดของคนไทยมาช้านาน นับแต่สมัยทวาราวดี

สำหรับดวงตราประจำจังหวัดสุพรรณบุรี เป็นดวงตราภาพพุทธหัตถ์ ระหว่างสมเด็จพระนเรศวรมหาราชกับพระอู่ปราชาแห่งพม่า ซึ่งการศึกครั้งนี้ใน พ.ศ.2135 มีผลให้เมืองไทยได้รับอิสรภาพ

จังหวัดสุพรรณบุรีเป็นจังหวัดที่มีอาณาเขตติดต่อกับหลายจังหวัด กล่าวคือ ทิศเหนือติดต่อกับจังหวัดชัยนาท จังหวัดอุทัยธานี ทิศใต้ติดต่อกับจังหวัดนครปฐม ทิศตะวันออกติดต่อกับจังหวัดสิงห์บุรี จังหวัดอ่างทอง จังหวัดพระนครศรีอยุธยา ทิศตะวันตกติดต่อกับจังหวัดกาญจนบุรี แบ่งการปกครองออกเป็น 10 อำเภอ คือ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี อำเภอด่านช้าง อำเภอดอนเจดีย์ อำเภอเดิมบางนางบวช อำเภออู่ทอง อำเภอสามชุก อำเภอศรีประจันต์ อำเภอบางปลาม้า อำเภอหนองหญ้าไซ และอำเภอสองพี่น้อง ในปัจจุบัน สุพรรณบุรียังเป็นจังหวัดที่มีชื่อเสียงในเรื่องของสินค้าหัตถกรรม โดยเฉพาะที่มีชื่อเสียงของจังหวัด ได้แก่ ผลิตภัณฑ์ที่ทำจากไม้กวาด ไยมะพร้าว ผักตบชวา และทองเหลือง ซึ่งสามารถหาซื้อได้ง่าย และราคาไม่แพง การเดินทางก็สะดวก เพราะอยู่ไม่ไกลจากกรุงเทพฯ มากนัก เพียง 107 กิโลเมตร ใช้ระยะเวลาในการเดินทางเพียง 1 ชั่วโมงเท่านั้น

“...วรรณคดีขึ้นชื่อ เลื่องลือพระเครื่อง
รุ่งเรืองเกษตรกรรม สูงล้ำประวัติศาสตร์
แหล่งปราชญ์ศิลปิน ภาษาถิ่นชวนฟัง...”

๒๕๕๐ ปีทศวรรษ

เที้ยวสุพรรณบุรี

2540 ปีทศวรรษเกี่ยวสุพรรณบุรี

สวนเฉลิมภัทรราชินี

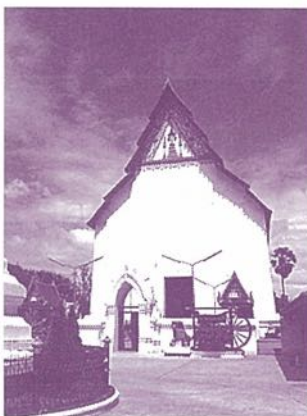
ตั้งอยู่ที่ถนนขุนไกร กลางใจเมืองสุพรรณบุรี บนเนื้อที่ 15 ไร่เศษ เด่นตระหง่านด้วยหอคอย บรรเทาแจ่มใสสูง 123 เมตร เป็นอาคารทรงกลม 4 ชั้น มีดาดฟ้า เป็นหอคอยแห่งแรกในประเทศไทย จากชั้นล่างถึงชั้นบน มีร้านจำหน่ายของที่ระลึก ภาพจิตรกรรม ตำนานพื้นบ้าน ภาพมหาวีรกรรม ยุทธหัตถ์ของสมเด็จพระนเรศวรมหาราชอันเกริก- ไกร และอาจทอดทัศนาทิวทัศน์เมืองสุพรรณบุรีได้ ทั้งด้วยตา และหรือกล้องขยายอย่างแจ่มชัด

พระบรมราชานุสรณ์ดอนเจดีย์

ตั้งอยู่ที่ตำบลดอนเจดีย์ อำเภอดอนเจดีย์ อยู่ห่างจากจังหวัดไปตามถนนมาลัยแมน 31 กิโลเมตร เป็นเจดีย์ที่สร้างเพื่อเฉลิมพระเกียรติ สมเด็จพระนเรศวรมหาราชเมื่อ พ.ศ.2135 และ ในปี พ.ศ.2494 ได้บูรณะปฏิสังขรณ์องค์เจดีย์ ขึ้นใหม่ครอบองค์เจดีย์เดิมไว้เป็นเจดีย์ทรงลังกา ซึ่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว รัชกาลปัจจุบัน ได้เสด็จพระราชดำเนินมาบวงสรวง และ ประกอบพิธีเปิดเมื่อวันที่ 25 มกราคม 2502

วัดป่าเลไลยก์

อยู่ริมถนนมาลัยแมน ตำบลรั้วใหญ่ อำเภอมืองสุพรรณบุรี เป็นวัดเก่าแก่คู่บ้านคูเมือง มีหลวงพ่อโต วัดป่าเลไลยก์เป็นพระปางป่าเลไลยก์ ซึ่งสมเด็จพระบรมวงศ์เธอกรมพระยาดำรงราชานุภาพ ทรงสันนิษฐานว่าหลวงพ่อโต วัดป่าเลไลยก์เป็นพระพุทธรูปสมัยอู่ทอง ทุกปีจะมีงานสมโภช และนมัสการ 2 ครั้ง ในวันขึ้น 5-9 ค่ำ เดือน 5 และวันขึ้น 5-9 ค่ำ เดือน 12 นอกจากนี้ภายในวัดมีเรือนไทยไม้สักขนาดใหญ่ไว้ให้นักท่องเที่ยวชมชื่อว่าคุ้มขุนช้าง

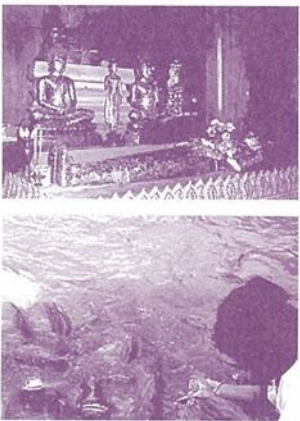

ศาลเจ้าพ่อหลักเมือง

เดิมเรียกว่า “ศาลเทพารักษ์หลักเมือง” ตั้งอยู่ถนนมาลัยแมน ตัวศาลเป็นอาคารทรงจีน ภายในมีเทวรูป 2 องค์ เป็นพระนารายณ์สี่กร ทำด้วยศิลาสีเขียว มีงานประจำปีในวันขึ้น 15 ค่ำ เดือน 7 ของจีน

วัดไผ่โรงวัว

ตั้งอยู่ริมคลองพระยาบรรลือ ตำบลบางตาเถร อำเภอสองพี่น้อง พระครูอุภัยภาดาธาร (หลวงพ่อหอม) อดีตเจ้าอาวาสได้สร้างพระพุทธรูปโคตม เป็นพระพุทธรูปสำริดองค์ใหญ่ที่สุดในโลก ภายในวัดมีสิ่งวชิระสถานทั้ง 4 แห่ง และสิ่งก่อสร้างเกี่ยวกับศาสนา

วัดพระนอนและอุทยานมัจฉา

เป็นวัดเก่าแก่สมัยอู่ทอง ตั้งอยู่ที่ ตำบลพิหารแดง อำเภอเมืองสุพรรณบุรี ห่างจากจังหวัดประมาณ 3 กิโลเมตร ภายในมณฑปจัตุรมุขมีรูปปั้นพระนอนในลักษณะนอนหงาย สร้างเท่ากับคนจริงสมัยโบราณ ความยาวประมาณ 2 เมตร ในลักษณะเช่นเดียวกับพระนอนที่เมืองกุสินารา ประเทศอินเดีย นอกจากนี้ที่ริมหน้าน้ำวัดมีปลานานาชนิด เช่น ปลาสวาย ปลาตะเพียน ปลาช่อน ฯลฯ จำนวนนับแสนตัว

สวนนกท่าเสด็จ

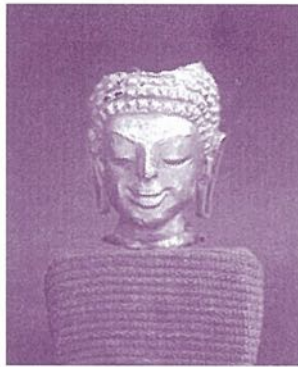
เป็นสวนนกธรรมชาติ ตั้งอยู่ที่บ้านท่าเสด็จ หมู่ที่ 3 ตำบลสระแก้ว อำเภอเมืองสุพรรณบุรี ห่างจากจังหวัดประมาณ 15 กิโลเมตร มีนกต่างๆ อาศัยอยู่ถาวร เช่น นกกระยาง นกกระสา นกแซก นกปากห่าง ฯลฯ ซึ่งกรมป่าไม้ได้จัดเจ้าหน้าที่มาประจำสวนนกแห่งนี้

เขื่อนกระเสียว

เป็นเขื่อนดินกักเก็บน้ำ ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 4 ตำบลด่านช้าง อำเภอด่านช้าง มีความยาว 4,250 เมตร สันเขื่อนกว้าง 8 เมตร เป็นแหล่งท่องเที่ยวและแหล่งเพาะพันธุ์ปลาขนาดใหญ่ ประกอบกับบริเวณหน้าเขื่อนจะมีเนินเขาเตี้ยๆ หลากลูก ทำให้ภูมิทัศน์โดยรอบบริเวณเขื่อนงดงาม

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติ อุทอง

ตั้งอยู่ใกล้ที่ว่าการอำเภออุทอง เป็นพิพิธภัณฑ์สถานที่รวบรวมศิลปวัตถุในสมัยต่างๆ แสดงถึงวิวัฒนาการของมนุษย์ในสมัยต่างๆ ที่เคยอาศัยอยู่ในดินแดนแถบสุพรรณบุรี มีทั้งเครื่องมือและเครื่องใช้ เครื่องประดับ ธรรมจักร พิพิธภัณฑ์ฯ ได้สร้างบ้านลาวโชนขึ้นในบริเวณพิพิธภัณฑ์สถานเมื่อปี พ.ศ.2513 จัดให้มีการแสดงเครื่องใช้ในชีวิตประจำวันแบบโบราณของไทยกลุ่มนี้

พิพิธภัณฑ์สถานแห่งชาติชานนาไทย

ตั้งอยู่บริเวณศาลากลางจังหวัดสุพรรณบุรี เป็นอาคารทรงไทยประยุกต์ ที่นำเอาเอกลักษณ์สถาปัตยกรรมไทยผสมผสานกับรูปแบบสมัยใหม่ ภายในแสดงเครื่องมืออุปกรณ์ และภาพเหตุการณ์ที่สมเด็จพระบรมโอรสาธิราชฯ สยามมกุฎราชกุมาร ทรงทำนุ้ยหมัก หว่าน เก็บ เกี่ยวข้าว รวมทั้ง แสดงวิวัฒนาการทำนาของชาวนา

บึงฉวาก

ตั้งอยู่ที่อำเภอดำเนินนางบวช ห่างจากตัวจังหวัดประมาณ 64 กิโลเมตร เป็นบึงขนาดใหญ่มีเนื้อที่อยู่ในเขตอำเภอดำเนินนางบวช ประมาณ 1,700 ไร่ ในบึงเต็มไปด้วยบัวแดง ช่วงเช้าจะบานสวยงามมาก และมีนกเป็ดน้ำอาศัยอยู่เป็นจำนวนมาก

วัดสุวรรณภูมิ

เดิมชื่อวัดกลาง ตั้งอยู่ถนนพระ
พินักษาดตรงข้ามศาลากลางจังหวัด เป็น
วัดที่สร้างขึ้นในสมัยกรุงศรีอยุธยาตอน
ต้น ในสภาพชุมชนร้าง ชุมชนแผน กล่าวถึง
วัดกลาง ภายในวัดมีพิพิธภัณฑสถานสมเด็จพระ
สังฆราช มีโบราณวัตถุมากมาย
เช่น พระพุทธรูปปางต่างๆ ถ้วยชาม
แจกัน เงินเหรียญ เครื่องลายคราม

วัดประตูลาร์

ตั้งอยู่ถนนชุมชนข้าง ตำบลรั้วใหญ่
อำเภอเมืองสุพรรณบุรี ซึ่งแยกจาก
ถนนมาลัยแมน 1 กิโลเมตรเป็นวัด
เก่า ตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยา มี
จิตรกรรมฝาผนังทั้งดงามเป็นภาพ
พระพุทธรูปประวัติ และสอดแทรกภาพ
ชีวิตไทย ซึ่งสะท้อนภาพสังคม
ประเพณีและวัฒนธรรม

วัดบ้านกร่าง

ตั้งอยู่บนฝั่งตะวันตกของแม่น้ำ
ท่าจีน เชื่อกันที่ว่าการอำเภอศรีประ
จันต์ ด้านใต้ของวัดมีเจดีย์องค์หนึ่ง
สร้างมาประมาณ 100 ปีเศษ ที่วัดนี้มี
พระเครื่องเก่าที่สร้างบรรจุไว้แต่
โบราณ คือ พระขุนแผนบ้านกร่าง

วัดพระลอย

ตั้งอยู่ริมแม่น้ำท่าจีนใน ตำบลรั้ว
ใหญ่ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี เป็นวัด
เก่าภายในวัดมีโบราณสถาน เช่น
อุโบสถ จตุรมุขสวยงาม พระพุทธร
นวราชมงคล พระพุทธรูปเนื้อหินทราย
สมัยต่างๆ และเสมาธรรมจักรหินสมัย
ทวารวดี

วัดพระรูป

ตั้งอยู่ในเขตเทศบาลเมืองสุพรรณบุรี ใกล้ตลาด ภายในวัดมีพระพุทธรูปไสยาสน์ เป็นศิลปะสมัยอุทองตอนปลาย พระพุทธรูปไม้ เจดีย์อุทอง และซากเจดีย์สมัยทวารวดี ระฆังสำริด และธรรมาสถูปาสีแดงที่งดงามฝีมือช่างอยุธยาตอนปลาย

รอยพระพุทธรูป วัดเขาดีสลัก

ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 5 ตำบลดอนคา อำเภอกู่ทอง มีพระพุทธรูปจำลองสร้างด้วยหินสีเขียว พุทธลักษณะเป็นพระพุทธรูปนอน ขนาดกว้างประมาณ 65.5 ซม. ยาว 141.5 ซม. ซึ่งแตกต่างจากรอยพระพุทธรูปที่พบตามจังหวัดต่างๆ นักโบราณคดีให้ความเห็นว่าเป็นศิลปะสมัยทวารวดี อายุประมาณในระหว่าง พ.ศ.1400-1600 ปี

วัดเขากำแพง

ทรัพยากรธรรมชาติ เป็นภูเขาไฟดับมานานแล้ว มีหินลายหินดำเป็นตอตะโก เพราะลาวาไหลผ่าน มีปล่องภูเขาไฟอยู่บนยอด 10 กว่าปล่อง อยู่หมู่ที่ 9 ตำบลดอนคา อำเภอกู่ทอง

วัดสนามไชย

ตั้งอยู่ที่หมู่ที่ 5 ตำบลสนามชัย อำเภอมืองสุพรรณบุรี ห่างจากจังหวัดประมาณ 5 กิโลเมตร เป็นวัดร้างเหลือแต่ซากเจดีย์ที่ใหญ่โตพบกระดูกที่เผาแล้วบรรจุอยู่ในเจดีย์เป็นจำนวนมากสันนิษฐานว่าเป็นกระดูกของทหารสมัยอยุธยาที่เสียชีวิตในสงครามระหว่างไทย-พม่า

วัดพระศรีรัตนมหาธาตุ

ตั้งอยู่ที่ถนนสมภารคง ตำบลรั้วใหญ่ อำเภอเมืองสุพรรณบุรี มีพระปรางค์องค์ใหญ่เป็นประธาน เป็นกรูพระพิมพ์ “ผงสุพรรณ” เชื่อว่า วัดนี้เป็นวัดที่พระมหากษัตริย์อุททองทรงสร้างมาประมาณ 700 ปี เป็นวัดศูนย์กลางเมืองโบราณของสุพรรณบุรี ตั้งอยู่บริเวณตอนกลางของแนวกำแพงเมืองเก่า จึงถือว่าเป็นโบราณสถานสมัยอุททองที่สำคัญทางประวัติศาสตร์

ศูนย์ฝึกอบรมช่างสิบหมู่สุพรรณบุรี กรมศิลปากร

ตั้งอยู่ตรงข้ามกับวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดสุพรรณบุรี ติดกับสนามกีฬาจังหวัดสุพรรณบุรี ถนนมาลัยแมน อำเภอเมืองสุพรรณบุรี ดำเนินงานโดยกรมศิลปากร ซึ่งมีนโยบายในการให้การ

ฝึกอบรมงานช่างสิบหมู่ใน 10 สาขาวิชา ดังนี้ หมู่อ่างเขียน หมู่อ่างรัก หมู่อ่างแกะ หมู่อ่างสลัก หมู่อ่างปั้น หมู่อ่างหล่อ หมู่อ่างหุ่น หมู่อ่างบุ หมู่อ่างปูน หมู่อ่างกลึง

ศูนย์ส่งเสริมอุตสาหกรรมภาคตะวันตก

ตั้งอยู่ริมถนนมาลัยแมน-สุพรรณบุรี ตำบลดอนก่ายาน อำเภอเมืองสุพรรณบุรี จัดตั้งเพื่อส่งเสริมและสนับสนุนด้านอุตสาหกรรมในครอบครัว และหัตถกรรมในเขตพื้นที่ 14 จังหวัดของภาคตะวันตก มีอาคารแสดง

นิทรรศการ ผลงานผลิตภัณฑ์หัตถกรรมดีเด่นสวยงามประเภทต่างๆ รวมทั้งจัดจำหน่ายให้กับประชาชนทั่วไปในราคาที่ย่อมเยา

ข้อมูล : ได้รับความอนุเคราะห์จาก
สำนักงานจังหวัดสุพรรณบุรี

ห้องสมุดประชาชน
“เฉลิมราชกุมารี”
อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี

ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอด่านช้าง เป็นหนึ่งในห้องสมุดประชาชนอำเภอในโครงการห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” ที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนได้ร่วมกับผู้ที่มีความจงรักภักดีจัดสร้างถวายเนื่องในวโรกาสที่สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี มีพระชนมายุ 36 พรรษา ในปี พ.ศ.2534 เพื่อเป็นการสนองพระราชปณิธานและแนวทางพระราชดำริการส่งเสริมการศึกษาสำหรับประชาชนตามที่ทรงแสดงไว้ในโอกาสต่างๆ เช่น ในวโรกาสที่ทรงมีพระมหากรุณาธิคุณเสด็จเป็นประธานในการร่วมประชุมสมัชชาสากลว่าด้วยการศึกษาผู้ใหญ่ เมื่อวันที่ 12 มกราคม 2533 โดยได้พระราชทานลายพระหัตถ์ว่า “ร่วมกันทำให้ชาวโลกอ่านออกเขียนได้”

ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอด่านช้าง ตั้งอยู่ที่ตำบลหนองมะคำโหมง อำเภอด่านช้าง สำหรับอำเภอด่านช้างนั้นในอดีตเดิมอยู่ที่บ้านหนองปลาตูก อำเภอเดิมบางนางบวชโดยมีตำนานเล่าว่า มีโขลงช้างมากินน้ำ และเล่นน้ำที่ลำห้วยกระเสี้ยว เรียกว่า “บ้านด่านช้าง” ต่อมาตั้งเป็นกิ่งอำเภอด่านช้างแยกออกมาจากอำเภอเดิมบางนางบวช เมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2517 และได้ยกฐานะเป็นอำเภอด่านช้าง เมื่อวันที่ 13 กรกฎาคม 2524

เดิมอำเภอด่านช้างใช้อาคารชั่วคราวเป็นที่ทำการห้องสมุดประชาชนให้บริการทางการศึกษาแก่ประชาชนในพื้นที่ แต่เนื่องจากอาคารไม่เป็นเอกเทศและคับแคบไม่สามารถให้บริการได้เพียงพอ นายดิน จันทร์สุวรรณ อดีตกำนันตำบลด่านช้าง จึงเป็นแกนนำสำคัญร่วมกับพ่อค้า ประชาชนภายในอำเภอด่านช้างบริจาคเงินก่อสร้างอาคารตามแบบที่กรมการศึกษานอกโรงเรียนกำหนด โดยได้รับงบประมาณในการก่อสร้างและดำเนินงานจากกรมการศึกษานอกโรงเรียน จำนวน

500,000 บาท (ห้าแสนบาทถ้วน) สมทบกับเงินบริจาคจาก นายดิน จันทรสุวรรณ จำนวน 5,000,000 บาท (ห้าล้านบาทถ้วน) รวมกับผู้มีจิตศรัทธาท่านอื่นๆ อีก รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 6,500,000 บาท (หกล้านบาทห้าแสนบาทถ้วน) ส่วนที่ดินในการก่อสร้างนั้นได้รับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี อนุญาตให้ก่อสร้าง ณ บริเวณที่ตั้งศูนย์ราชการของอำเภอด่านช้าง จำนวน 1 ไร่ 1 งาน โดยเริ่มดำเนินการก่อสร้างตั้งแต่วันที่ 1 ธันวาคม 2538 เป็นต้นมา สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีได้พระราชทานพระราชวโรกาสให้เข้าเฝ้าทูลละอองพระบาท เพื่อทูลเกล้าฯ ถวายแผนศิลาฤกษ์เพื่อทรงเจิมสำหรับนำไปก่อสร้างในวันที่ 30 พฤษภาคม 2539 เวลา 15.00 น. ณ ศาลาดุสิตาลัย สวนจิตรลดา และทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้นายประเสริฐ เปลี่ยนรังษี ผู้ว่าราชการจังหวัดสุพรรณบุรี เป็นประธานประกอบพิธีวางศิลาฤกษ์ในวันที่ 1 มิถุนายน 2539 นายมงคล ค่อยประเสริฐ ผู้อำนวยการศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสุพรรณบุรี เป็นเลขานุการดำเนินการ นายสมพิศ มงคล ผู้อำนวยการศูนย์บริการการศึกษานอกโรงเรียนอำเภอด่านช้างเป็นผู้ช่วยเลขานุการดำเนินการ

วัตถุประสงค์ของห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี”

1. เพื่อสนองพระราชปณิธาน ให้ชุมชนมีแหล่งความรู้ที่พร้อมสมบูรณ์
2. เพื่อให้ประชาชนทุกเพศ ทุกวัย ทั้งในเมืองและในชนบท ได้มีแหล่งศึกษาค้นคว้าหาความรู้ในระดับอำเภอ
3. เพื่อให้เป็นแหล่งความรู้ และเป็นศูนย์กลางสนับสนุนเครือข่ายการเรียนรู้ในระดับหมู่บ้าน
4. เพื่อกระตุ้นให้ประชาชน หน่วยงานภาครัฐ และเอกชน เห็นความสำคัญของการจัดตั้งห้องสมุดประชาชนอำเภอ และมีส่วนร่วมในการจัดตั้งห้องสมุด

นายประเสริฐ เปลี่ยนรังษี ผู้ว่าราชการจังหวัดสุพรรณบุรี

ในโอกาสพิธีวางศิลาฤกษ์ห้องสมุดประชาชน
“เฉลิมราชกุมารี” อำเภอด่านช้าง

ท่านนายอำเภอด่านช้าง
ท่านกำนันดิน จันทร์สุวรรณ
หัวหน้าส่วนราชการและผู้มีเกียรติ

ผมมีความยินดีเป็นอย่างยิ่งที่ได้รับพระมหากรุณาธิคุณ จากสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ให้เป็นประธานประกอบพิธีวางศิลาฤกษ์ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอด่านช้าง

ประชาชนชาวไทยทั้งหลายทั้งปวง มีศูนย์รวมแห่งชีวิตจิตใจอยู่ที่สถาบันพระมหากษัตริย์ เจ้าฟ้าทุกพระองค์ ได้เป็นร่มเศวตฉัตรที่ปกป้องคุ้มครองอาณาประชาราษฎร์ให้ร่มเย็นเป็นสุขเสมอมา

สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารีทรงเป็นเจ้าฟ้าแห่งราชวงศ์จักรีที่ประชาชนชาวไทยเทิดทูนบูชา พระองค์ทรงเป็นดวงใจของชาวไทยทุกคน พระราชกรณียกิจของพระองค์ท่านล้วนแต่เอื้อประโยชน์ให้แก่ประชาชนอย่างใหญ่หลวง การก่อสร้างห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” แห่งนี้เป็นความสำนึกในพระมหากรุณาธิคุณ ที่พระองค์ทรงมีต่องานการศาสนา การศึกษาและการวัฒนธรรมแห่งชาติ เป็นการสนองพระราชดำริในการส่งเสริมให้ประชาชนได้มีห้องสมุดสำหรับเป็นแหล่งความรู้ของชุมชน

ขอขอบคุณท่านกำนันดิน จันทร์สุวรรณ และผู้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานก่อสร้างทุกท่าน ที่จะทำให้พี่น้องชาวอำเภอด่านช้างและผู้สนใจที่จะศึกษาหาความรู้ได้รับประโยชน์จากห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอด่านช้าง และเมื่อการก่อสร้างอาคารแล้วเสร็จประมาณ 3 เดือนข้างหน้า คงจะต้องจัดกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้ทั้งใน-นอกตัวอาคารเพื่อให้ใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่าสมกับคำกล่าวที่ว่าห้องสมุดคือ ศูนย์กลางการบริการความรู้ข่าวสารข้อมูล และจะสืบทอดเจตนารมย์อันนี้สู่ลูกหลานให้ยาวนานยิ่งต่อไป

ในโอกาสอันเป็นมงคลนี้ ขออำนาจลี้ศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย อันเป็นที่เคารพเลื่อมใสของทุกท่าน จงคุ้มครองรักษาทุกท่านให้ปราศจากทุกข์และภัยอันตรายทั้งหลายทั้งปวง ขอให้มีความเจริญก้าวหน้ายิ่งขึ้นไป

ที่ ศธ 1181/26358

ศาลากลางจังหวัดสุพรรณบุรี
ถนนพระพิณวษา สพ 72000

12 พฤศจิกายน 2539

เรื่อง ขอพระราชทานอัญเชิญเสด็จฯ เป็นองค์ประธานในพิธีเปิด

ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอด่านช้าง

เรียน ผู้อำนวยการกองงานในพระองค์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ

สยามบรมราชกุมารี

อ้างถึง หนังสือสำนักราชเลขา ที่ รล 0008/23336 ลงวันที่ 13 พฤษภาคม 2539
ถึงที่ส่งมาด้วย แผนผังบริเวณประกอบพิธีฯ จำนวน 1 ฉบับ

ตามหนังสือที่อ้างถึง สำนักราชเลขาธิการ ได้นำความกราบบังคมทูล สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี ทราบฝ่าละอองพระบาท พระราชทานพระราชานุญาตให้ จังหวัดสุพรรณบุรีจัดสร้างห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอด่านช้าง ด้วยเงินบริจาคของ นายดิน จันทร์สุวรรณ และผู้มีจิตศรัทธาทัวไป ในวงเงิน 3,000,000 บาท และกรมการศึกษานอกโรงเรียนได้รับเข้าโครงการเป็นแห่งที่ 71 ในจำนวน 51 จังหวัด นั้น บัดนี้ การก่อสร้าง การตกแต่งในและตกแต่งภายนอกอาคาร คาดว่าจะแล้วเสร็จพร้อมที่จะดำเนินการประกอบพิธีเปิดได้ภายในเดือนกุมภาพันธ์ 2540

จังหวัดสุพรรณบุรี พิจารณาแล้วเห็นว่า เพื่อความเป็นสิริมงคลแก่พสกนิกรชาวสุพรรณบุรีทั้งมวลสมควรขอพระราชทานอัญเชิญสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จฯ เป็นองค์ประธานในพิธีเปิดห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอด่านช้าง ส่วนจะเป็นวันเวลาใดสุดแล้วแต่จะทรงโปรดฯ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ และพิจารณานำความขึ้นกราบบังคมทูลทรงทราบฝ่าละอองพระบาทด้วย ผลเป็นประการใด โปรดแจ้งให้จังหวัดสุพรรณบุรีทราบด้วย จักเป็นพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

(นายประเสริฐ เปลียนรังษี)

ผู้ว่าราชการจังหวัดสุพรรณบุรี

ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดสุพรรณบุรี

โทร. (035) 599212

โทรสาร (035) 599222

ที่ รล 0008/5439

สำนักราชเลขาธิการ

สวนจิตรลดา กทม. 10303

27 พฤศจิกายน 2539

เรื่อง เสด็จฯ ทรงเป็นประธานในพิธีเปิดห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี”
เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัดสุพรรณบุรี
อ้างถึง หนังสือ ที่ ศธ 1181/26358 ลงวันที่ 12 พฤศจิกายน 2539

ตามที่หนังสือขอให้นำความกราบบังคมทูล ขอพระราชทานอัญเชิญสมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินเป็นประธานในพิธีเปิดห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอด่านช้าง จังหวัดสุพรรณบุรี ซึ่งคาดว่าจะแล้วเสร็จพร้อมที่จะดำเนินการประกอบพิธีเปิดได้ภายในเดือนกุมภาพันธ์ 2540 ส่วนจะเป็นวันและเวลาใดสุดแต่จะทรงพระกรุณาโปรดเกล้าฯ ความแจ้งอยู่แล้ว นั้น

ได้นำความกราบบังคมทูลทราบฝ่าละอองพระบาทแล้ว ทรงรับเชิญเสด็จในวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2540 ทั้งนี้ ขอได้โปรดติดต่อกับเจ้าหน้าที่กองพระราชพิธี สำนักพระราชวัง และกรมราชองครักษ์ เพื่อร่วมกันพิจารณาจัดทำกำหนดการต่อไปด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ท่านผู้หญิงมนัสสินิตย์ วณิกกุล)

ราชเลขาธิการในพระองค์สมเด็จพระบรมราชินีนาถ ฝ่ายบริหารงานทั่วไป

กองงานในพระองค์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ

สยามบรมราชกุมารี

โทร. 2801640-1 โทรสาร 2801639

บรรณานุกรม

- กรมการศึกษานอกโรงเรียน .2539. “คุยเฟื่องเรื่องกคน.” นิตยสารดวงใจพ่อแม่ 1 (เมษายน 2539) : 30.
- กรมวิชาการ. 2534. ดูดวงแก้วแจ่มจรัสวัฒนธรรม. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- กรมศิลปากร. 2521. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี. กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์การพิมพ์.
- คณะกรรมการแห่งชาติว่าด้วยการศึกษาฯ น. 2535. เฉลิมพระเกียรติ “สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี” เนื่องในโอกาสที่ทรงเจริญพระชนมายุ 36 พรรษา พุทธศักราช 2534. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.
- คณะผู้จัดทำ.มปป. “เจ้าหญิงนักปราชญ์ราชกุมารี”. น.21–26. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี. กรุงเทพมหานคร : สัตยการพิมพ์.
- คณะผู้จัดทำ.มปป. “บทพระราชนิพนธ์ในสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินทรเทพรัตนสุดา เรื่อง การเดินทางไปร่วมพิธีพระบรมศพพระเจ้ากุสตาฟที่ 6 ดออลฟ์”. น. 225 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี. กรุงเทพมหานคร : สัตยการพิมพ์.
- คณะผู้จัดทำ.มปป. “บทพระราชนิพนธ์ในสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินทรเทพรัตนสุดาฯ เรื่อง ฉันทะบ่ออ่านหนังสือ”. น. 289. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี. กรุงเทพมหานคร : สัตยการพิมพ์.
- คณะผู้จัดทำ.มปป. “บทพระราชนิพนธ์ในสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินทรเทพรัตนสุดาฯ เรื่อง ความสุขจากการศึกษา”. น.85–86. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี. กรุงเทพมหานคร : สัตยการพิมพ์.
- คณะผู้จัดทำ.มปป. “บทพระราชนิพนธ์ในสมเด็จพระเจ้าลูกเธอ เจ้าฟ้าสิรินทรเทพรัตนสุดาฯ เรื่อง “แม่””. น. 191–193. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรีสิรินธร รัฐสีมาคุณากรปิยชาติ สยามบรมราชกุมารี. กรุงเทพมหานคร : สัตยการพิมพ์.
- จังหวัดสุพรรณบุรี .2539. “โครงการ 2540 ปีเหตุการณ์เกี่ยวสุพรรณบุรี” ประกาศจังหวัดสุพรรณบุรี เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดงาน “2540 ปีเหตุการณ์เกี่ยวสุพรรณบุรี”. สุพรรณบุรี:สำนักงานจังหวัดสุพรรณบุรี (อัตลัาเนา).
- ฝ่ายจัดทำหนังสือ “วันพ่อแห่งชาติ”. 2537. วันพ่อแห่งชาติ.กรุงเทพมหานคร : สำนักพิมพ์ประติพัทธ์.
- มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ร่วมกับสถาบันการศึกษาต่างๆ ในภาคใต้. 2534. หนังสือที่ระลึกงานเกิดพระกษัตริย์สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี. เนื่องในโอกาสทรงมีพระชนมายุครบ 36 พรรษา. กรุงเทพมหานคร : บริษัทอมรินทร์ พรินต์ติ้ง กรุ๊ป จำกัด.
- ศูนย์การศึกษานอกโรงเรียนจังหวัดอ่างทอง. 2536. ห้องสมุดประชาชน “เฉลิมราชกุมารี” อำเภอวิเศษชัยชาญ. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์ทิพย์วิสุทธิ์.
- สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี. 2532. คืนฟ้าใส. กรุงเทพมหานคร : บริษัท อมรินทร์ – พรินต์ติ้ง กรุ๊ป จำกัด.
- สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี .2535. “ทรงอ่านหนังสือพระราชทาน”. น. 35. สมเด็จพระแม่กับการศึกษา. กรุงเทพมหานคร : โรงเรียนจิตรลดา.
- สันติภาพ เจนกระบวนหัต . 2520. “เจ้าหญิงนักปราชญ์ราชกุมารี” กรุงเทพฉบับเศรษฐกิจการเมือง. (29 ธันวาคม 2520) : ไม่ปรากฏหน้า.
- สำนักงานคณะกรรมการพิเศษเพื่อประสานงานโครงการอันเนื่องมาจากพระราชดำริ. 2536. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดา เจ้าฟ้ามหาจักรี สิริินธรฯ กับการพัฒนาอันเนื่องมาจากพระราชดำริ. กรุงเทพมหานคร : บริษัท 21 เซ็นจูรี่ จำกัด.
- สำนักพระราชวัง .2534. “ฉันทะบ่ออ่านหนังสือ”. น. 94–95. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ กับวังหลวง. กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์ พรินต์ติ้ง กรุ๊ป จำกัด.
- สำนักพระราชวัง.2534. “ห้องสมุดในทัศนะของข้าพเจ้า”. น. 94. สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ กับวังหลวง. กรุงเทพมหานคร : อมรินทร์ พรินต์ติ้ง กรุ๊ป จำกัด.

คณะกรรมการหนังสือที่ระลึก

ที่ปรึกษา

นายมงคล	ค้อยประเสริฐ
นายสุรพล	อรุณรัตน์
นายสมพิศ	มงคล
นายวันชัย	ปฏิทัศน์

คณะทำงาน

นางนวลพรรณ	ศรีม่วง
นางสุวรรณา	แก้ววิจิต
นางปราณี	วัฒนสินธุ์
นางทิพวรรณ	ทริญปาน
นางสาวภาวดี	อิสสอาด
นางสาวประไพ	สิงห์จ้อย

ออกแบบ : พิมพ์

ออฟเซตอาร์ทอโตเมชัน OFFSETART AUTOMATION

Tel. (035) 522114, 523429 Fax (035) 523430